

Firmy skrátenie praxe vítajú, proti je advokátska komora

PRÁVNICKÁ PRAX

Skrátenie koncipientskej praxe advokáti vítajú. Jediný, kto je za sprísnenie praxe, je Slovenská advokátska komora.

Juraj Medvec

juraj.medvec@mafrasllovakia.sk

Advokátske skúšky sú v súčasnosti neprimerane náročné. Komora však navrhuje prístup do povolania advokáta ešte viac sťažiť.

SNÍMKA: INGMAGE

Parlament nedávno schválil novelu zákona o advokácii. Najdôležitejšou zmenou, ktorú prináša, je skrátenie povinnej praxe pre advokátskych koncipientov. Mladí právnici by tak po novom nemali čakať na advokátske skúšky päť rokov, ale iba tri. Kým jednotliví advokáti túto zmenu vítajú, Slovenská advokátska komora si stojí za prísnyimi obmedzeniami prístupu do advokácie. Kvôli legislatívno-technickej chybe pri rozprave a hlasovaní o zákone však poslanci zákon schválili so zlým dátumom účinnosti.

Parlament spôsobil zmätok

Neštandardná situácia nastala, keď poslanci schválili zákon, no neschválili pozmeňovací návrh. Ten predložil Gábor Grendel z OĽaNO a navrhoval v ňom presunutie účinnosti na september tohto roka. Tento pozmeňovací návrh však poslanci nepodporili. „Neviem, či to nie je kalkul už hneď od začiatku, aby skrátenie praxe opäť neprešlo,“ hovorí Veronika Pázmányová, vedúca advokátka kancelárie Glatzová & Co. „Prezident sa dostal do ťažkej situácie, keď sa rozhodol, čo spraviť. Zohnať 76 hlasov v takejto citlivej otázke bude náročné,“ dodáva Pázmányová.

Podľa advokáta Martina Šenkoviča je takýto postup minimálne nezvyčajný. „Bolo by to neštandardné riešenie, ak by šlo o úmysel. Skôr sa to javí ako chyba, ktorá sa stala v legislatívnom procese,“ myslí si. V konečnom

dôsledku sa tak možno koncipienti tešili predčasne. Z hry vypadla možnosť, že prezident novelu odmietne podpísať a vráti ju späť Národnej rade, ktorá bude musieť zákon schvaľovať nanovo. Ten ju totiž minulý týždeň podpísal. Opätovné schválenie novely by znamenalo, že na to nebude stačiť jednoduchá väčšina hlasov, ale navrhovatelia by museli zohnať minimálne 76 poslancov.

Regulácia obmedzuje

Za skrátenie koncipientskej praxe sa zasadujú okrem samotných koncipientov aj mnohé advokátske kancelárie. Ide najmä o väčšie firmy s dobrým renomé a so stabilným portfóliom klientov. Pre menšie kancelárie alebo pre advokátov, ktorí pracujú sami, je zamestnávanie koncipientov so zárobkom často iba tesne nad úrovňou minimálnej mzdy počas celých piatich rokov výhodné. Skrátenie preto časť praxe víta. „Nás to teší. Dlhodobu sme boli proti päťročnej praxi,“ potvrdzu-

3
ROKY
je po novom dĺžka koncipientskej praxe po zmene zákona.

je Pázmányová. Mnohých koncipientov dĺžka praxe odrádza. Potvrdzujú to štatistiky uchádzačov o štúdium práva, ako aj počet životopisov, ktoré prichádzajú advokátom. „Odkedy platí päťročná prax, výrazne sa znížil počet koncipientov a študentov na vysokých školách. Veľmi malé percento študentov chce ísť do advokácie a dôvodom je práve dĺžka praxe,“ vysvetľuje Pázmányová. Rovnaký názor zdieľa aj Šenkovič. „V prípadoch, kde doterajšia päťročná prax niekoho odradila, môže skrátenie praxe pomôcť.“ V prístupe k povolaniu akcentuje najmä osobný prístup advokáta

a neustálu snahu zdokonaľovať sa. A to aj dlho po absolvovaní advokátskej skúšky. „Advokát pomáha klientovi pri výkone jeho základných práv, zároveň ho však upozorňuje na povinnosti, ako aj na zodpovednosť,“ hovorí Šenkovič. Aj v advokácii platia tvrdé trhové pravidlá. Klienti vyžadujú kvalitné služby, a tie dlhšia povinná prax nezaručuje. „V konečnom dôsledku je vzťah medzi klientom a advokátom založený na dôvere. Klient si môže advokáta sám vybrať alebo ho zmeniť,“ dodáva advokát. Dlhá povinná prax tak vedie k nižšej konkurencii v odvetví. V konečnom dôsledku to pociatia klienti, ktorí dostanú služby v horšej kvalite a za vyššiu cenu.

Komora navrhuje sprísnenie

Napriek klesajúcemu záujmu a problémom s nájdením koncipientov advokátska komora prístup k povolaniu advokáta. V reakcii na schválenie zákona

skrátenie praxe kritizovala. Komora zašla dokonca ďalej a hrozila vstupnými testami pre všetkých záujemcov o prácu koncipienta. Podľa jej predstáv by mali všetci uchádzači absolvovať nielen pohovor u zamestnávateľa, ale aj skúšky na výkon povolania. „Pri skrátení praxe by bolo možné zväziť preverovanie kvality vzdelania uchádzača už na začiatku ich koncipientskej prípravy,“ potvrdila komora vo vyhlásení. Tieto návrhy narazili na odpor zo strany samotných advokátov. „Zavedenie vstupných testov nie je správna cesta,“ myslí si Pázmányová. Tým by sa podľa nej počet koncipientov, nedostatočný už v súčasnosti, ešte viac znížil. Aj advokátske skúšky sú dnes už príliš prísne a mnohých demotivujú. Zavedenie trhového princípu a konkurencie do advokácie by preto malo pozitívny efekt. „Ak nie ste kvalitný právnik, nikto vás nezamestná. Trh si tieto veci dokáže usporiadať sám,“ uzatvára Pázmányová.

Pri bitcoine máte právo byť zabudnutý

Bratislava – Jednu z hlavných zásad nariadenia GDPR o ochrane osobných údajov predstavuje právo byť zabudnutý a vymazaný z elektronických sietí. Podstatou platformy blockchain je presný opak – všetko, čo sa raz zaznamená, zostane zapísané navždy.

„Kým blockchain ponúka nemennosť, GDPR vyžaduje možnosť zmeny,“ vysvetľuje advokát Peter Varga, ktorý sa špecializuje na kryptomeny. Blockchain je decentralizovaná platforma, kým GDPR obsahuje centralizované prvky. Na prvý pohľad sa tak môže zdať, že blockchain a ochrana osobných údajov podľa GDPR idú proti sebe.

Podľa Vargu sa však obe veci dajú zladíť. Súčasné elektronické systémy vedia zaručiť súlad pri uchovávaní osobných údajov vo forme blockchainu s GDPR. „Tieto riešenia však nie sú úplne priamočiare a celý vzťah je tak stále v procese uchopenia, a to dokonca aj na pôde Európskej únie,“ vysvetľuje Varga. Pre zavádzanie novej kryptotechnológie predstavuje GDPR výrazné ťažkosti.

Obavy niektorých nadšencov krypta, že GDPR sa stane zámkou na zákaz alebo zásadné obmedzenie elektronických platforiem, sú podľa odborníka neopodstatnené. „Nemyslím si, že kvôli tejto potenciálnej nekompatibilitate by mohol byť blockchain zakázaný,“ uzatvára Varga.

(JME)

Mladých právnikov od advokácie odrádza dĺžka praxe

ROZHOVOR

Záujemcov o prácu v advokácii je čoraz menej. Pre Hospodárske noviny to tvrdí Pavol Poláček z advokátskej kancelárie Poláček & Partners.

Poslanci schválili novelu zákona o advokácii, ale s účinnosťou ešte spríjatia zákona. Čo vrátime na spôsob, akým prešla zmena v parlamente?

Novela bola prijatá štandardne, avšak s technickou chybou účinnosti.

nosti. Tá sa mala odstrániť pozmeňujúcim návrhom poslancu Grendela. Ten sa, paradoxne, neschválil. Prezident mal možnosť novelu vrátiť, ale myslím si, že to nebolo potrebné. Problém sa dá preklenúť správnym ústavným

výkladom o tom, že novela nadobúda účinnosť 15. dňom od jej zverejnenia v Zbierke zákonov. S odstupom času sa dajú zhodnotiť účinky predĺženia koncipientskej praxe z troch na päť rokov. Zvýšila sa kvalita koncipientov a mladých právnikov? Kvalitných absolventov práva, ktorí majú záujem o advokáciu, je čoraz menej. Celý problém je oveľa komplexnejší a odkrýva viacero zásadných otázok.

Aké?

Začína sa otázkami súvisiacimi s kvalitou právnických fakúlt

na Slovensku, spôsobom formovania študentov a ich vedenia k praktickému riešeniu problémov. A končí sa tým, či majú mladí koncipienti motivujúce pracovné prostredie a vzory hodné nasledovania. Je prirodzené, že právnik s päťročnou praxou je o kus ďalej než právnik s trojročnou. To však platí aj o právnikovi s praxou desať alebo 15 rokov. Faktom je, že taká dlhá koncipientska prax nie je vo svede štandardná. Ak ste šikovný, klienti budú mať o vašu prácu záujem bez ohľadu na dĺžku koncipientskej praxe.

Poskytovanie právnych služieb je tiež podnikanie. Ozývajú sa hlasy, že takáto regulácia obmedzuje biznis v tejto oblasti. Kriví takáto dlhá koncipientska prax trhovému prostrediu?

Po predĺžení koncipientskej praxe sme zaznamenali značný úbytok záujemcov o toto povolanie. Predĺženie koncipientskej praxe mnohých mladých ľudí od advokácie odradilo. Tiež je pravdou, že postupne klesá aj kvalita študentov na právnických fakultách. Kedysi bol výber veľmi silný a na právnickú fakultu sa dostal iba jeden z desiatich uchá-

dzačov. Dnes berú v podstate každého.

Ako hodnotíte skrátenie praxe späť na tri roky, ktoré poslanci nešťastným spôsobom v januári schválili v parlamente?

Ja osobne som za minimálnu reguláciu, a tak je to aj v tomto prípade. Myslím, že skrátenie koncipientskej praxe môže trochu prispieť k zvýšeniu záujmu o toto povolanie. Pre kvalitného právnicka je však oveľa dôležitejšie kvalitné právnické vzdelanie a osobný prístup od školiaceho advokáta.

(JME)